

VESTFOLD BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Uttalelse vedtatt på årsmøtet 13.03.2024

Bakkemonterte solkraftverk kan bidra til avskoging

Vi må enten øke energiproduksjonen eller redusere energibehovet i Norge. I et forsøk på å øke energiproduksjonen har bakkemonterte solkraftverk i storstilt skala dukket opp. Dette er prosjekter som skal dekke flere hundre dekar. Vestfold Bonde- og Småbrukarlag er redde for at denne type energiproduksjon vil gå på bekostning av matproduksjon, sjølforsyning, tømmerproduksjon, biologisk mangfold og friluftslivet.

Jordsmonnet vårt bidrar med en rekke økosystemtjenester som vannlagring, biologisk mangfold, karbonlagring, demping av klimaendringer og dyrking av mat og tømmer. Dette er goder som blir tatt for gitt fordi det er vanskelig å sette en konkret prislapp på dem.

Norge som samfunn har ambisiøse forpliktelser i klimapolitikken. Det er levende skog og grønne arealer som tar opp CO₂ og binder karbonet i den levende biomassen både over og under bakken. Levende skog, jordsmonn og myr fungerer som et karbonlager. Avskoging som følge av omdisponeringer av skogarealer til annen arealbruk slipper ut klimagasser fra død biomasse og jord. Arealbruksendringer som følge av solkraftanlegg vil føre til klimagassutslipp, mens skogarealer som får fortsette å produsere skog tar opp CO₂ fra atmosfæren og lagrer karbonet i biomassen over og under bakken.

Beregninger viser at i løpet av de 5 første årene etter en etablering av bakkemonterte solkraftverk vil rundt 45 % av det totale utslippet av CO₂ over 75 år slippes ut (kilde Landbruksdirektoratet, rapport 21/2024 Bakkemonterte solkraftverk). Det er altså de første årene etter arealbruksendringen at CO₂ utslippet er absolutt høyest.

Det er omfattende arealendring som må til ved bygging av bakkemonterte solkraftverk. Bygging av solkraftanlegg på skogsjord og omlegging til beitearealer innebærer fjerning og flytting av eksisterende vegetasjon (skog- og bunnvegetasjon) og hel eller delvis planering, graving av grøfter og fjerning av store steiner. Masser må tilkjøres for å planere områder. Mikroklimaet vil endres på grunn av avskoging og skyggeeffekter av solcellepanelene. Alle disse hendelsene vil påvirke det biologiske mangfoldet over og under bakken.

Avskoging for solkraftutbygging kommer i tillegg til avskoging som skjer til andre arealformål (omdisponering og nedbygging). Tap, forringelse og fragmentering av leveområder er en av de største truslene mot biologisk mangfold og reduserer arters overlevelse over tid.

Langs kysten i Vestfold har Vestfoldsamfunnet et særlig ansvar for hjorteviltet siden arealene allerede er fragmenterte på grunn av utbygging til andre formål. I disse områdene er hensynet til friluftslivet også viktig.

Vestfold Bonde- og Småbrukarlag vil anmode kommunene i Vestfold til å si nei til store bakkemonterte solkraftverk. Solkraftverk kan anlegges på tak, industriområder, parkeringsplasser og andre «grå» områder.